

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 3/2015)

София, 14 октомври 2015 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 08.10.2015 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Реколта от трайни насаждения	6
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури.....	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9
4	Цени	10
4.1	Зърнени и маслодайни култури.....	10
4.2	Плодове и зеленчуци	11
5	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области.....	13

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 08.10.2015 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

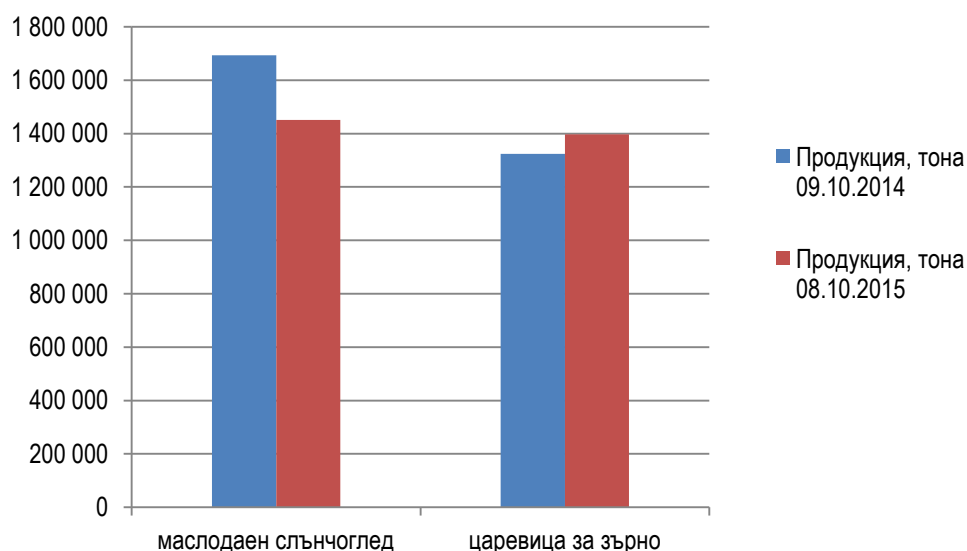
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 08.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

	08.10.2015					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 586 948	6 818 596	89,9%	1 450 663	213	-4,2%	-0,4%	-14,3%	-13,8%
царевица за зърно	4 245 176	2 645 517	62,3%	1 396 446	528	3,5%	44,9%	5,5%	-27,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

По оперативни данни, към 08.10.2015 г. са реколтирани 89,9% от площите с маслодаен слънчоглед и 62,3% от площите с царевица за зърно, при съответно 86,4% и 44,5% по същото време на 2014 г. Към този момент са добити 1 450,6 хил. тона маслодаен слънчоглед и 1 396,4 хил. тона царевица за зърно, което е съответно с 14,3% по-малко и с 5,5% повече, сравнено с продукцията, отчетена към същия период на 2014 г. На този етап и при двете култури се отчита по-нисък среден добив спрямо предходната година.

Продукция от маслодаен слънчоглед и рапица към 08.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

1.2 Реколта от пролетници

По оперативни данни, към 08.10.2015 г. продукцията от домати, пъпеша, дини и картофи е с между 6,5% и 31,4% под нивото, отчетено към същия период на предходната година, като най-значителен спад се наблюдава при картофите. Към този момент продукцията от пипер надхвърля с 26,1% производството отпреди една година.

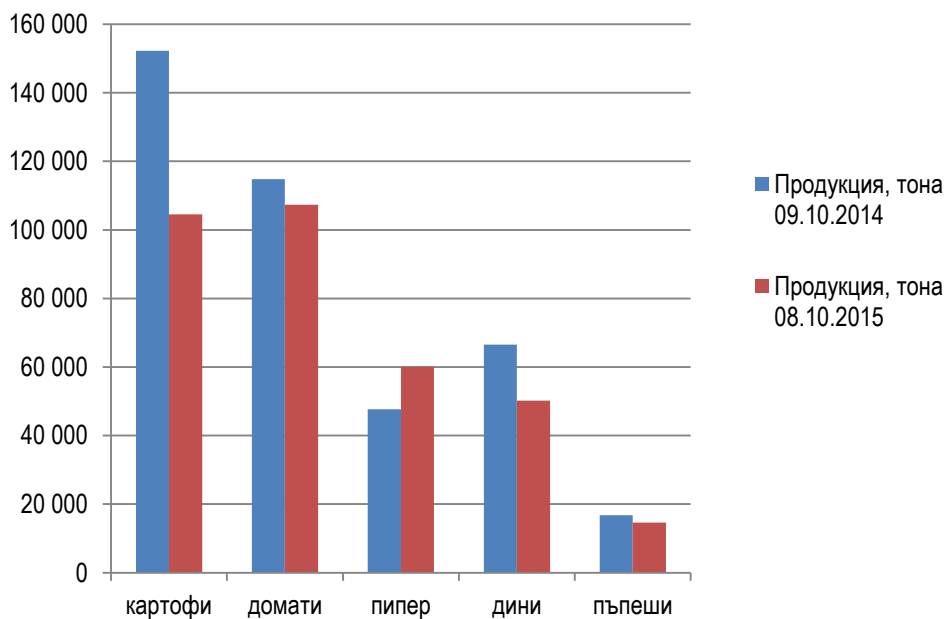
При повечето основни пролетници - зеленчукови култури, се отчита понижение на средния добив спрямо реколта `2014, което е слабо изразено при домати и картофите и съществено – при дините (с 21,6%) и пъпешите (с 24,3%). При пипера на този етап се отчита по-висок среден добив (със 17,7%).

Реколта от пролетници към 08.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

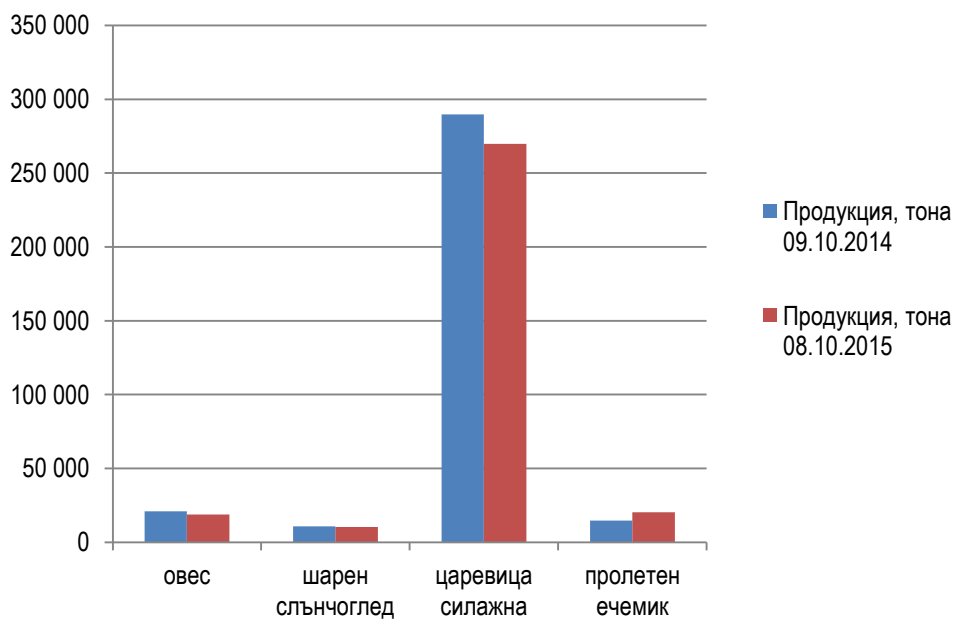
	08.10.2015				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	122 185	80 465	104 500	1 299	-12,5%	-27,4%	-31,4%	-5,5%
домати	44 752	39 542	107 346	2 715	4,6%	-4,1%	-6,5%	-2,5%
пипер	44 233	40 957	60 084	1 467	13,2%	7,1%	26,1%	17,7%
дини	28 953	28 720	50 158	1 746	-4,7%	-3,9%	-24,6%	-21,6%
пъпеш	16 703	16 482	14 633	888	13,0%	15,1%	-12,9%	-24,3%
фасул	29 457	26 552	3 707	140	79,5%	100,0%	111,1%	6,1%
градински грах	14 063	10 484	3 619	345	19,7%	-8,3%	-23,9%	-17,1%
леща	15 654	15 026	2 010	134	257,5%	810,1%	785,5%	-2,2%
соя	269 440	189 207	22 218	117	13358,5%	11016,7%	6415,5%	-41,5%
ориз	111 871	14 550	9 480	652	13,4%	203,1%	226,9%	7,9%
овес	129 162	100 488	18 839	187	2,7%	-5,0%	-10,2%	-5,6%
сорго	41 554	24 818	7 513	303	34,7%	147,5%	136,0%	-4,4%
шарен слънчоглед	115 562	72 091	10 411	144	25,7%	36,1%	-3,9%	-29,8%
царевица силажна	178 576	148 155	269 895	1 822	22,7%	14,7%	-6,9%	-18,8%
пролетен ечемик	91 502	76 499	20 308	265	63,8%	38,9%	39,4%	0,0%
фуражен грах	80 670	55 730	25 751	462	319,4%	219,4%	185,3%	-10,6%
захарно цвекло	21				-76,1%			
памук	17 254							
лен	700	700	70	100	-30,0%	0,0%	16,7%	17,6%
тютюн ориент.	71 699	70 541	8 961	127	-37,0%	-37,0%	-43,7%	-10,6%
тютюн Бърлей	10 059	9 596	2 445	255	-4,0%	-5,8%	25,9%	33,5%
тютюн Вирджиния	44 400	37 122	4 564	123	2,3%	11,3%	-0,3%	-10,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

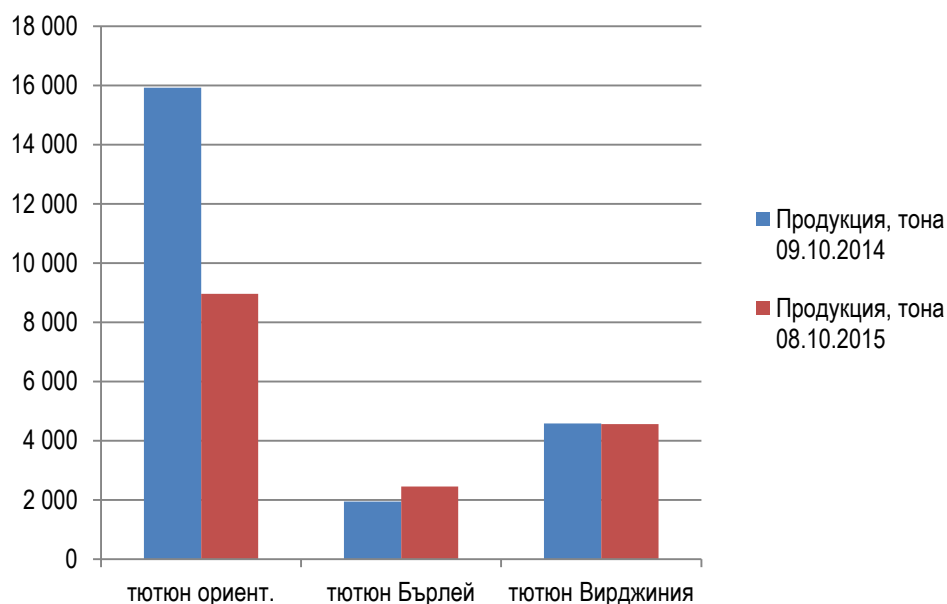
**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 08.10.2015 г.,
сравнено със същия период на 2014 г.**

**Продукция от основни пролетни зърнени и фуражни култури към 08.10.2015 г.,
сравнено със същия период на 2014 г.**

Производството от основни сортове тютюн към 08.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

1.3 Реколтата от трайни насаждения

Реколтата от трайни насаждения към 08.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

	08.10.2015				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	76 048	74 944	39 497	527	0,5%	3,5%	1,9%	-1,7%
вишна	13 239	11 543	3 642	316	1,1%	2,8%	-7,5%	-10,0%
кайсия	27 698	25 876	15 178	587	0,5%	-1,3%	-17,4%	-16,3%
ябълка	47 599	28 815	26 698	927	0,9%	3,4%	-11,0%	-13,8%
праскови	43 064	42 801	37 595	878	4,8%	5,6%	-31,3%	-35,0%
слива	64 041	56 271	31 133	553	-13,8%	-8,3%	9,9%	19,7%
круша	4 416	2 659	1 564	588	4,4%	-13,2%	-31,5%	-21,2%
ягоди	10 758	10 619	7 450	702	9,4%	11,3%	16,4%	4,6%
малина	14 798	12 465	5 445	437	8,4%	17,0%	-7,3%	-20,7%
маслодайна роза	32 988	32 978	8 660	263	-1,0%	-1,0%	-40,2%	-39,5%
лавандула	50 062	47 349	15 454	326	8,7%	4,1%	19,3%	14,4%
лоза винени	535 986	381 293	218 119	572	-3,2%	24,0%	92,3%	55,0%
лоза десертни	50 831	43 588	23 474	539	0,4%	30,8%	88,6%	44,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

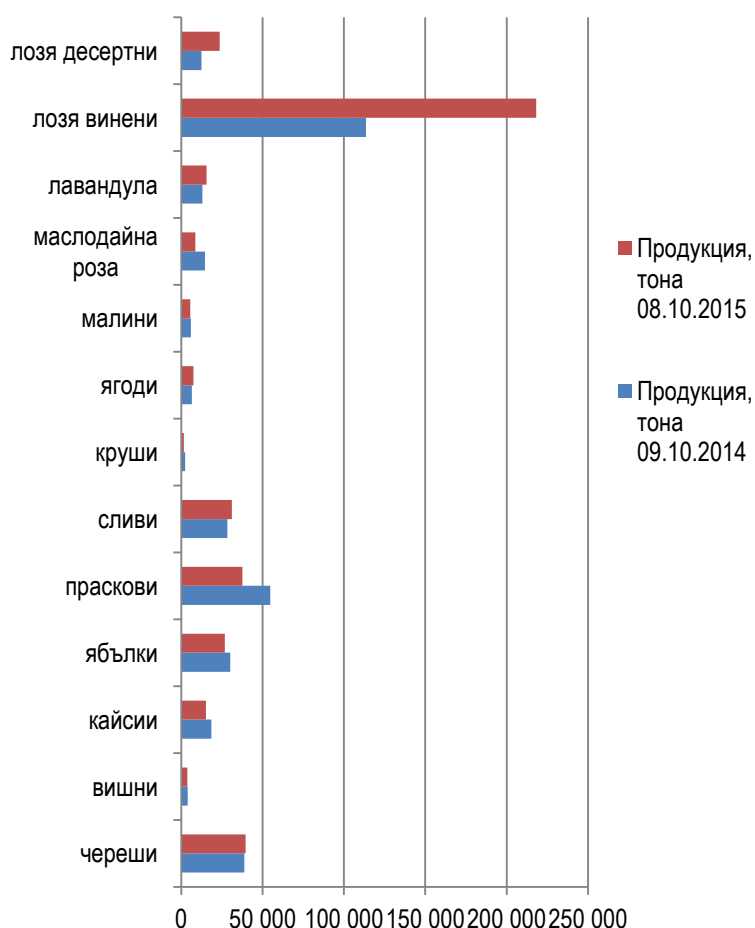
По оперативни данни, към 08.10.2015 г. се отчита понижаване както на средните добиви, така и на производството от повечето овощни видове спрямо същия период на 2014 г.

По-значително намаление на производството се наблюдава при праскови, круши и кайсии (с между 17% и 32%), а по-слабо - при вишни и малини (с малко над 7%). Продукцията от сливи надхвърля с близо 10% нивото отпреди една година, в резултат на чувствително по-високия среден добив от декар, а тази от череши - с 1,9%.

Оперативните данни към 08.10.2015 г. сочат 16,4% ръст на производството на ягоди на годишна база.

Към този момент продукцията от винени лозя е с 92,3% над отчетената към същия период на 2014 г., а тази от десертни лозя – с 88,6%. И при двата вида лозя засега се наблюдават съществено по-високи средни добиви спрямо предходната година.

Продукция от трайни насаждения към 08.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 08.10.2015 г. е извършена предсеитбена подготовка на 8 347 801 дка, а дълбока оран – на 4 643 968 дка, съответно със 17% и 27% повече спрямо година по-рано.

Като цяло през настоящата година сеитбата се движи с по-бързи темпове.

**Засети площи с есенници към 08.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.,
дка**

Култура	09.10.2014	08.10.2015	Изменение %
пшеница	1 685 146	2 623 512	55,7%
ечемик	317 047	429 802	35,6%
маслодайна рапица	1 176 830	1 363 781	15,9%
ръж	6 850	11 867	73,2%
тритикале	7 038	20 610	192,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 01.07. – 11.10.2015 г. на настоящата 2015/16 пазарна година на Пристанище Варна (откъдето традиционно се осъществява основна част от износа на зърнени и маслодайни култури) са натоварени 748,7 хил. тона пшеница за износ, което е с 28,3% повече спрямо същия период на 2014 г. В същото време, изнесените количества ечемик и рапица бележат значителен спад, съответно с 63,5% и с 61,7%.

През Пристанище Бургас не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от Пристанище Варна, тона

Продукти	01.07. – 11.10.2014	01.07. – 11.10.2015	Изменение
пшеница	583 773	748 735	28,3%
ечемик	182 882	66 838	-63,5%
рапица	154 329	59 080	-61,7%

Източник: Пристанище Варна

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 01.09. – 11.10.2015 г. износът на царевица, осъществен през Пристанище Варна, намалява с 55,6% спрямо аналогичния период на предходната година, а износ на слънчоглед не е регистриран.

От началото на настоящата 2015/16 пазарна година до момента не е реализиран износ на царевица и слънчоглед през Пристанище Бургас.

Износ на царевица и слънчоглед от Пристанище Варна, тона

Продукти	01.09. – 11.10.2014	01.09. – 11.10.2015	Изменение
царевица	105 579	46 869	-55,6%
слънчоглед	33 417	0	-100,0%

Източник: Пристанище Варна

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като през периода 01.07 – 11.10.2015 г. не е осъществяван такъв през пристанищата Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през периода м. януари – м. юли 2015 г. в страната са внесени 142,5 хил. тона пресни зеленчуци и 153,3 хил. тона пресни плодове, съответно с 19,7% и 3,7% повече спрямо същия период на предходната година.

Най-голям принос за увеличение на общия внос на пресни зеленчуци има нарастването на доставките на картофи и домати - съответно с 66% и 31,2%, които традиционно се внасят в най-големи количества. В рамките на периода намалява вносът на лук, зеле и бобови зеленчуци.

При пресните плодове водещ остава вносът на видове, които не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани. Съществен дял заемат и доставките на дини и ябълки, които нарастват съответно с 18,8% и 6,2% на годишна база.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – юли 2015 г., сравнено със същия период на 2014 г., тона

Поток	Продукти	януари - юли 2014	януари - юли 2015	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	119 048	142 476	19,7%
	пресни плодове	147 723	153 254	3,7%
Износ	пресни зеленчуци	11 681	11 375	-2,6%
	пресни плодове	21 137	20 984	-0,7%

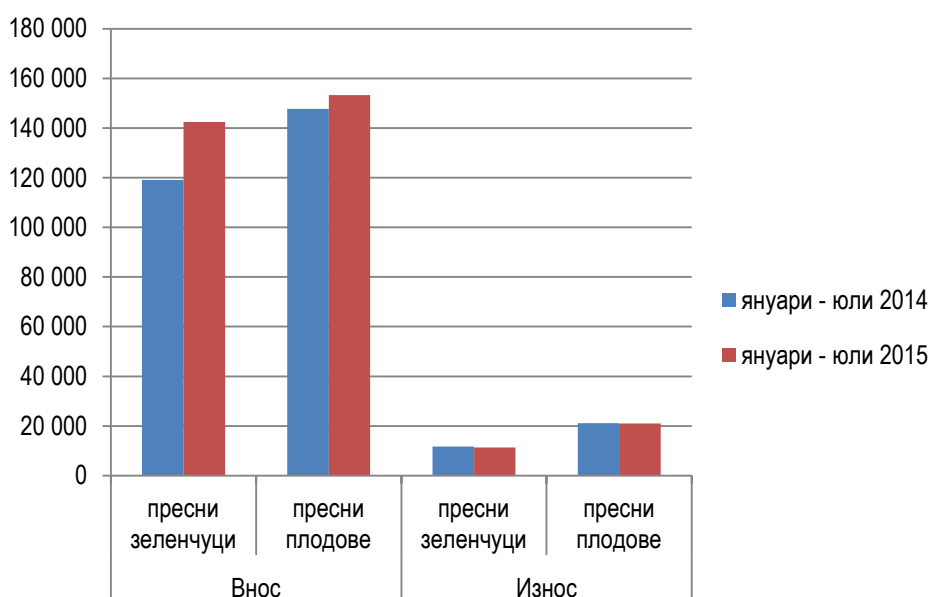
Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2015 г.), обработени от МЗХ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

През първите седем месеца на 2015 г. износът на пресни зеленчуци намалява с 2,6% спрямо същия период на 2014 г., а този на пресни плодове – с 0,7%. Наблюдава се чувствително намаление на износа на лук и зеле, съответно с 82,1% и 43,2%. Същевременно, износът на картофи, домати и моркови нараства с между 2,5 и близо 8 пъти.

Най-голям принос за намаление на общия износ на пресни плодове има регистрираният спад на изнесените количества черупкови плодове, ягоди и ябълки (с по около или малко над 70%).

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 07.10.2015 г. средните изкупни цени на хлебната пшеница и слънчогледа остават без промяна спрямо предходната седмица. Средните изкупни цени на ечемика, рапицата и фуражната пшеница отбелязват леко повишение, в рамките на 0,4% - 1,1% на седмична база, докато тази на царевичата се понижава с 1,1%.

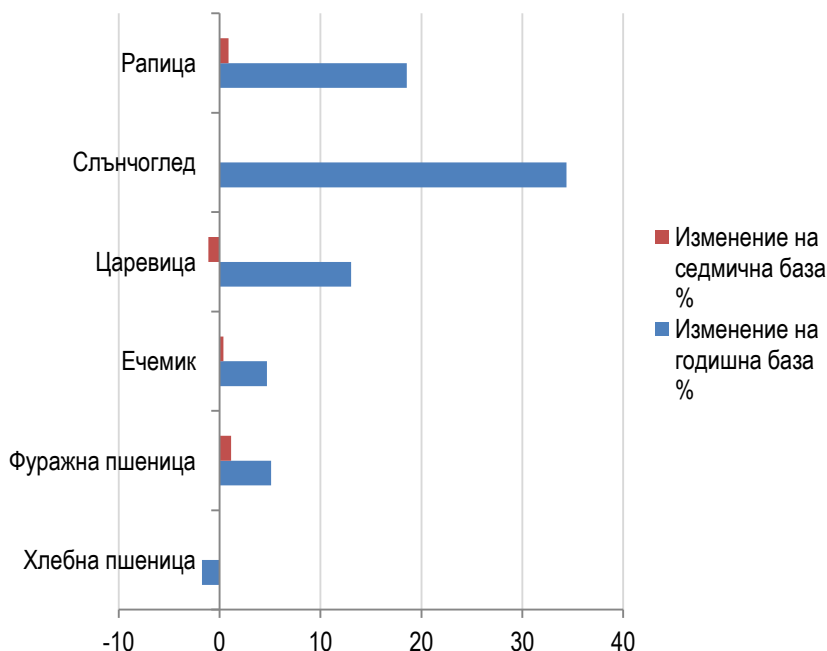
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 07.10.2015 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2014 г., лв./тон без ДДС

	08.10.2014	30.09.2015	07.10.2015	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	288	283	283	-1,7	0,0
Фуражна пшеница	255	265	268	5,1	1,1
Ечемик	256	267	268	4,7	0,4
Царевица	238	272	269	13,0	-1,1
Слънчоглед	509	684	684	34,4	0,0
Рапица	571	671	677	18,6	0,9

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

В сравнение със същия период на 2014 г., средните изкупни цени на повечето от основните зърнени и маслодайни култури нарастват, като увеличението е слабо изразено при фуражната пшеница и ечемика (съответно с 5,1% и 4,7%) и чувствително при слънчогледа (с 34,4%), рапицата (с 18,6%) и царевицата (с 13%). Единствено при хлебната пшеница се наблюдава леко намаление (с 1,7%) на годишна база.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 07.10.2015 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 09.10.2015 г. средните цени на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата в страната бележат разнопосочни изменения спрямо предходната седмица. Съществено увеличение на седмична база се наблюдава при цените на домати - с 23,2%, а по-слабо - при дините и ябълките, съответно с 2% и 4,1%. При цената на едро на зеления пипер се отчита седмично понижение с 10%.

В сравнение със същия период на 2014 г., цената на едро на десертното грозде бележи спад от 25%, а тези на картофите и зеления пипер - съответно с 3,5% и 2,9%. Същевременно, средната цена на едро на ябълки нараства с 5,2%.

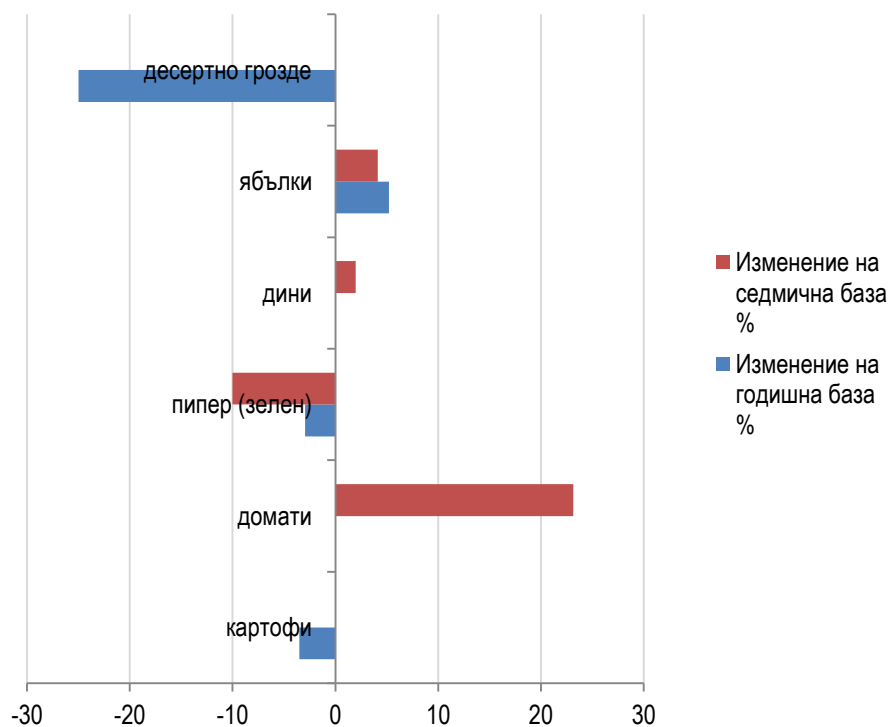
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 09.10.2015 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2014 г., лв./кг

	10.10.2014	02.10.2015	09.10.2015	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,57	0,55	0,55	-3,5	0,0
домати	*	0,95	1,17	-	23,2
пипер (зелен)	1,02	1,10	0,99	-2,9	-10,0
дини	*	0,51	0,52	-	2,0

	10.10.2014	02.10.2015	09.10.2015	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,96	0,97	1,01	5,2	4,1
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,60	1,20	1,20	-25,0	0,0

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 09.10.2015 г.

5 Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	2550	0	2300	90.20%	207	90
Бургас	362300	0	311740	86.04%	49280.2	158
Варна	374511	1840	360131	96.64%	78839	219
Велико Търново	468602	110	439115	93.73%	104302.8	238
Видин	299205	0	195750	65.42%	31170	159
Враца	481848.3	0	418083.8	86.77%	104262.53	249
Габрово	56100	535	28620	51.51%	4894	171
Добрич	794292	0	789092	99.35%	166445.9	211
Кърджали	1600	0	1300	81.25%	185	142
Кюстендил	12040	0	2470	20.51%	297.5	120
Ловеч	139130	0	116450	83.70%	24547	211
Монтана	363542	0	335379	92.25%	83080	248
Пазарджик	53370	0	33280	62.36%	5981	180
Перник	55990	182	27050	48.47%	3510	130
Плевен	684372	0	652372	95.32%	174114.3	267
Пловдив	276180	0	248430	89.95%	36411.5	147
Разград	245754	0	245754	100.00%	65553.94	267
Русе	444852	0	410303	92.23%	103142.18	251
Силистра	355420.7	0	351790	98.98%	81052.95	230
Сливен	208350	0	206500	99.11%	30029	145
Смолян		0				
София-град	40468.6	0	15397	38.05%	6633	431
София	112071	62	50806	45.36%	7874	155
Стара Загора	451257	110.1	381281	84.51%	80112.52	210
Търговище	230948	0	152646	66.10%	30931.5	203
Хасково	397050	3344.5	393705.5	100.00%	60770	154
Шумен	307443	0	292298	95.07%	55870	191
Ямбол	374392	507	356553	95.36%	61166	172
ОБЩО	7593639	6691	6818596	89.87%	1450662.8	213

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	16315	0	6525	39.99%	1680.1	257
Бургас	30740	0	15720	51.14%	6018.2	383
Варна	180119	291	98620	54.84%	44593	452
Велико Търново	333785	213	193862	58.12%	102022	526
Видин	131290	0	19920	15.17%	4964	249
Враца	385418.9	0	273666.9	71.01%	127654.3	466
Габрово	63500	0	6200	9.76%	2510	405
Добрич	970427	6.9	721271	74.33%	354499.2	491
Кърджали	1250	0	1250	100.00%	340	272
Кюстендил	4230	0	680	16.08%	227.8	335
Ловеч	134900	0	56907	42.18%	27600	485
Монтана	159866	0	83964	52.52%	44581	531
Пазарджик	10140	0	4990	49.21%	3400	681
Перник	9420	30				
Плевен	517155	0	434799	84.08%	274060	630
Пловдив	56010	1.29	30682	54.78%	17368.95	566
Разград	200410	447.5	160800	80.42%	81844	509
Русе	241134	0	110376	45.77%	72718.05	659
Силистра	259471.5	0	191390	73.76%	115696.62	605
Сливен	50400	0	42600	84.52%	28085	659
Смолян	868	0	763	87.90%	131.1	172
София-град	35284	0	1300	3.68%	440	338
София	34915	20	2000	5.73%	600	300
Стара Загора	51878	0	34148	65.82%	12205.3	357
Търговище	128411	0	46200	35.98%	22009	476
Хасково	19300	22	18500	95.96%	7095.5	384
Шумен	200409	0	73283.5	36.57%	34633.9	473
Ямбол	19161	0	15100	78.81%	9469	627
ОБЩО	4246207	1032	2645517	62.32%	1396446.0	528

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	36300				9550
Бургас	690635	69375	92325	51550	123600
Варна	322272	232045	196690	115000	231107
Велико Търново	389740	78700	147540	53000	54790
Видин	194900				23700
Враца	280040	10200	10200	10200	211370
Габрово	29350	3000	3000	3000	1850
Добрич	827294	55000	55000	55000	736311
Кърджали	3200				225
Кюстендил	14280	2000	2000	1800	10950
Ловеч	128200	5190	1300		13950
Монтана	345800		227300		23600
Пазарджик	13900				50880
Перник	97100				35650
Плевен	803045	603555	603555	603555	317230
Пловдив	320855	42635	43520	40720	133756
Разград	386655	221120	260465	73930	83720
Русе	400605	214685	343295	193490	96092
Силистра	373970	267070	267070	267070	306630
Сливен	226600	95600	98700	52000	106200
Смолян					
София-град	7815				500
София	75810	14800	10000	10000	1201180
Стара Загора	1267414	67717	81268	6000	157408
Търговище	107400	62630	62630	32530	59850
Хасково	455650				207114
Шумен	238890	101262	101262	56362	184205
Ямбол	310081				262550
ОБЩО	8 347 801	2 146 584	2 607 120	1 625 207	4 643 968

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	17960	2800	337	300	500
Бургас	153910	34570			141350
Варна	108730	19893			75079
Велико Търново	121630	14380			76530
Видин	59900	6900			11000
Враца	66856	7600			25437
Габрово	9540	2700			4510
Добрич	369582	24038		2025	147737
Кърджали	100				
Кюстендил	2990	270	670		720
Ловеч	49680	7600			20960
Монтана	93000	6100			46950
Пазарджик	500	1000	550	3350	500
Перник	22750	1550	150		13260
Плевен	365215	104580			162810
Пловдив	77410	15150	5300	8650	37820
Разград	209415	39440			95020
Русе	220638	16500		65	76673
Силистра	117600	25980			61910
Сливен	56800	15300			49700
Смолян					
София-град	3196	195			3000
София	50880	4256	1430	3660	8200
Стара Загора	98417	23876	3430	2400	72274
Търговище	46693	5134			43992
Хасково	204950	26050			54580
Шумен	79900	14860			55787
Ямбол	15270	9080		160	77482
ОБЩО	2 623 512	429 802	11 867	20 610	1 363 781